

УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Кафедра цивільного права і процесу

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ**

ОБОВ'ЯЗКОВА ДИСЦИПЛІНА

галузь знань 08 «Право»

спеціальність 081 «Право»

освітньо-професійна програма «Право»

юридичний факультет

Розробник:

Жукевич І.В., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права і процесу Університету Короля Данила

Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільне процесуальне право України» затверджена на засіданні кафедри цивільного права і процесу 30 серпня 2018 року (протокол № 1).

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

доктор юридичних наук, доцент

_____ С.О. Короед

30 серпня 2018 року

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування знань про правове регулювання порядку здійснення правосуддя у цивільних справах та основних умінь по застосуванню цивільного процесуального законодавства.

Завдання: вивчити зміст цивільного процесуального законодавства, знати основні положення постанов Пленуму Верховного Суду України у цивільних справах з процесуальних питань, накази Генеральної прокуратури України з питань застосування цивільного процесуального закону, структуру і повноваження органів, які реалізують цивільно-процесуальну діяльність, її форми і методи, практику застосування цивільного процесуального законодавства, практичну діяльність осіб, які беруть участь у справі, прокурора, суду, адвоката-представника у цивільному судочинстві, навчити оволодіти студентів навиками самостійної роботи на практиці, розуміти та правильно тлумачити норми цивільного процесуального законодавства, вірно застосовувати норми права при вирішенні конкретних цивільних справ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** основні положення цивільного процесуального законодавства України, порядок вчинення процесуальних дій в різних стадіях та провадження цивільного судочинства України.

вміти: використовувати дані науки цивільного процесу при тлумаченні та застосуванні норм цивільного процесуального права, орієнтуватися в системі цивільного процесуального права та в судовій практиці з цивільних справ, збирати практичні дані, аналізувати і оцінювати їх достатність для прийняття правомірних процесуальних рішень, всебічно, повно, об'єктивно встановлювати всі необхідні обставини цивільної справи відповідно до цивільного процесуального законодавства, здійснювати функцію представництва, приймати обґрунтовані рішення в цивільній справі, розв'язувати практичні завдання, правильно оформляти та складати необхідні процесуальні документи і виконувати будь-яку роботу, пов'язану з розглядом і вирішенням цивільних справ на підставі застосування норм цивільного, сімейного, трудового, житлового, земельного та інших галузей права.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ:

знання засад і доктрин цивільного процесуального права, а також змісту правових інститутів;

уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

навички реалізації та застосування норм цивільного процесуального права.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці задалегідь невідомих умов та обставин;
- здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
- узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми;
- викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань;
  - вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію;
- викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань;
  - відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем.
  - вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;
  - працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
- користуватися комп'ютерними програмами у межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей;

- демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи;
- пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур національного права;
- демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права.
- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- самостійно підготувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни як теорія держави і права, судові та правозахисні органи, конституційне право, адміністративне право, цивільне право (загальна частина).

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузь знань 08 «Право»	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність 081 «Право»		
Модулів – 2	Рівень вищої освіти – перший рівень вищої освіти	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - курсова робота (за вибором) – 1 кредит (30 год.)	Освітній ступінь: бакалавр	Семестр	
Загальна кількість годин - 270		5-6-й	5-6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год.; самостійної роботи студента – 3,5 год.		Лекції	
		80 год.	20 год.
	Практичні, семінарські		
	54 год.	4 год.	
		Лабораторні	
		<i>не передбачено</i>	
		Самостійна робота	
		76 год.	186- год.
		Індивідуальні завдання: (курсова робота за вибором - 30 год.;	

		Вид контролю: залік – 5-й сем., екзамен (30 год.) – 6-й сем.
--	--	---

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 55,8:44,2

для заочної форми навчання – 11,4:88,6

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно. Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до Шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, метод проектної роботи.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

- 1) тестових завдань;
- 2) написанням курсових робіт;
- 3) презентацій і виступів на наукових заходах;
- 4) підсумкового екзамену у тестовій формі.

Лекції із застосуванням мультимедійного проектора, розв'язування практичних завдань, складання процесуальних документів, робота в Інтернеті,

складання схем, таблиць, ділові ігри в навчальному залі судового засідання, опрацювання матеріалів судової практики.

Опитування на семінарських заняттях, поточне тестування, оцінка за курсову роботу, оцінка за розв'язування практичних завдань, оцінка за складання процесуальних документів, оцінювання заліку та екзамену.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. УВЕДЕННЯ В ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС. УЧАСНИКИ СПРАВИ. ЦИВІЛЬНА ЮРИСДИКЦІЯ.

Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права.

Форми захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави. Поняття та види форм захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави. Сутність і природа правосуддя в цивільних справах. Система судів цивільної юрисдикції. Цивільний процес та правосуддя (цивільне судочинство). Цивільне судочинство та інші форми судочинства.

Поняття та предмет цивільного процесуального права. Метод правового регулювання цивільних процесуальних правовідносин. Система цивільного процесуального права. Джерела цивільного процесуального права. Цивільне процесуальне законодавство. Судова практика в цивільному судочинстві.

Поняття, завдання, види та стадії цивільного судочинства. Наука цивільного процесуального права.

Наука цивільного процесуального права. Цивільний процес та правосуддя (цивільне судочинство). Цивільне судочинство та інші форми судочинства.

Тема 2. Доступність правосуддя і право на справедливий судовий розгляд.

Всесвітній рух доступу до правосуддя. Доступність правосуддя як міжнародний стандарт. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та її застосування в цивільному судочинстві. Право на справедливий судовий розгляд та його складові. Роль Ради Європи в гармонізації цивільного процесуального законодавства та практика його застосування. Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи щодо доступності правосуддя у цивільних справах.

Тема 3. Принципи цивільного судочинства.

Поняття принципів цивільного судочинства. Система та склад принципів цивільного судочинства. Правові аксіоми у цивільному судочинстві. Загальні принципи цивільного процесуального права.

Загальновизнані принципи і норми міжнародного права як принципи цивільного судочинства. Принцип верховенства прав людини. Принцип верховенства права. Принцип права на суд. Принцип правової визначеності. Принцип пропорційності. **Принцип доступності правосуддя.**

Характеристика окремих принципів цивільного судочинства.

Організаційно-функціональні принципи цивільного судочинства. Здійснення правосуддя виключно судами на засадах поваги до честі й гідності, рівності перед законом і судом. Незалежність суддів і підкорення їх лише закону. Принцип

одноособового і колегіального розгляду цивільних справ. Принцип мови судочинства. Гласність та відкритість судового процесу.

Функціональні принципи цивільного судочинства. Принцип диспозитивності. Принцип змагальності сторін. Принцип публічності та судового керівництва. Принцип процесуальної рівноправності сторін. Принцип трьохінстанційності. Принцип забезпечення права на перегляд та оскарження судового рішення. Принципи усності та писемності. Принцип безпосередності судового розгляду. Принцип обов'язковості судових рішень.

Тема 4. Цивільні процесуальні правовідносини. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

Поняття цивільних процесуальних правовідносин. Елементи цивільних процесуальних правовідносин. Передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин.

Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин та їх класифікація.

Правосуб'єктність органів судової влади. Визначення складу суду. Склад суду. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Наслідки відводу суду (судді). **Відвід секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача.**

Тема 5. Учасники справи.

Склад учасників справи. Процесуальні права та обов'язки учасників справи. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність.

Сторони. Сторони в судовому процесі, їхні спеціальні процесуальні права та обов'язки. Процесуальна співучасть. Залучення до участі в справі співвідповідача. Заміна неналежного відповідача.

Треті особи. Поняття та види третіх осіб. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору.

Процесуальне правонаступництво.

Участь в судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. Підстави та форми участі в цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

Особливості представництва інтересів держави прокурором. Участь органів державної влади та місцевого самоврядування у процесі для подання висновку в справі.

Тема 6. Представники.

Поняття й види представництва в судовому процесі. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками. Повноваження представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представників.

Тема 7. Інші учасники судового процесу.

Склад інших учасників судового процесу. Цивільний процесуальний статус інших учасників судового процесу. Помічник судді. Секретар судового засідання. Судовий розпорядник Свідок. Експерт. Експерт з питань права. Спеціаліст. Перекладач. **Помічник судді, консультант суду.**

Тема 8. Цивільна юрисдикція.

Поняття та види цивільної юрисдикції. Предметна юрисдикція. Суб'єктна юрисдикція. Територіальна юрисдикція (підсудність). Правила територіальної підсудності цивільних судів. Наслідки порушення правил підсудності. Порядок передачі справи з одного суду до іншого.

РОЗДІЛ 2. УМОВИ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ДОКАЗУВАННЯ ТА ДОКАЗИ. ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Тема 9. Зловживання процесуальними правами.

Зловживання процесуальними правами як правовий феномен. Види зловживань процесуальними правами. Протидія зловживанню процесуальними правами.

Тема 10. Докази та доказування.

Поняття доказів у судовому процесі. Види засобів доказування: письмові, речові, та електронні докази, висновки експертів, показання свідків. Обов'язок доказування та подання доказів.

Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування. Оцінка доказів. Забезпечення доказів. **Стандарт доказування. Розгляд судом заяв про фальшивість доказів.**

Тема 11. Процесуальні строки.

Поняття процесуальних строків та їх види. Обчислення процесуальних строків. Початок перебігу й закінчення процесуальних строків. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.

Тема 12. Судові виклики та повідомлення.

Поняття та види судових повісток. Порядок вручення судових повісток.

Тема 13. Судові витрати.

Поняття та види судових витрат. Судовий збір. Витрати, пов'язані з розглядом справи. Повернення судового збору. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. Розподіл судових витрат між сторонами.

Тема 14. Заходи процесуального примусу.

Поняття та види заходів процесуального примусу. Підстави та порядок застосування заходів процесуального примусу. **Відшкодування майнових збитків.**

ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Тема 15. Позов.

Поняття позову та його елементи. Види позовів. Підстави та види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення. Заяви по суті справи, їх види. Позовна заява, її зміст та форма. Пред'явлення позову. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви, відмова у відкритті провадження в справі.

Тема 16. Відкриття провадження у справі.

Право на звернення до суду за судовим захистом. Передумови права на звернення до суду та порядок його здійснення. Правові наслідки відкриття провадження у справі.

Тема 17. Підготовче провадження.

Загальна характеристика підготовчого провадження. Зміст і порядок проведення підготовчого судового засідання. Захист відповідача від пред'явленого

позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін. Врегулювання спору за участю судді.

Тема 18. Розгляд справи по суті.

Завдання та строки розгляду справи по суті. Відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Фіксування судового процесу. Відкладення розгляду справи та перерва в її розгляді. Зупинення та закриття провадження в справі. Залишення позову без розгляду. **Електронне судочинство.**

Тема 19. Рішення суду.

Поняття та види судових рішень. Порядок ухвалення судового рішення. Вимоги, яким повинно відповідати судове рішення. Законність і обґрунтованість судового рішення. Проголошення судового рішення. Усунення недоліків рішення судом, який його ухвалив. Набрання рішенням суду законної сили. Ухвали суду першої інстанції.

РОЗДІЛ 3. СПРОЩЕНІ ПРОВАДЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА. ОКРЕМЕ ПРОВАДЖЕННЯ. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ.

Тема 20. Спрошене позовне провадження. Заочний розгляд цивільних справ.

Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження. Особливості розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження.

Моделі заочного розгляду справи. Умови та порядок проведення заочного розгляду справи. Порядок перегляду заочного рішення. Оскарження заочного рішення.

Тема 21. Наказне провадження.

Історичний нарис наказного провадження. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ.

Порядок розгляду справ про видачу судового наказу. Зміст судового наказу. Скасування судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.

Тема 22. Окреме провадження.

Історичний нарис окремого провадження. Поняття та сутність окремого провадження. Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження. Порядок розгляду справ окремого провадження.

Справи про зміну правового статусу фізичної особи та встановлення фактів, що мають юридичне значення. Розгляд справ про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення дієздатності фізичної особи. Розгляд справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності. Розгляд справ про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою. Розгляд справ про усиновлення. Розгляд справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення.

Справи про визнання або відновлення неоспорюваних суб'єктивних прав. Розгляд справ про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та

векселі. Розгляд справ про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність. Розгляд справ про визнання спадщини відумерлою.

Справи про застосування встановлених законом заходів щодо захисту прав та законних інтересів. Розгляд справ про надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку. Розгляд справ про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу. Розгляд справ про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб.

Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису.

ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ

Тема 23. Моделі оскарження та перегляду судових рішень.

Судові помилки, їх причини та класифікація. Право на оскарження судових рішень та право на справедливий судовий розгляд. Форми перегляду судових рішень.

Тема 24. Апеляційне провадження.

Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції. Право апеляційного оскарження. Строк на апеляційне оскарження. Форма й зміст апеляційної скарги, порядок її подання. Відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції. Постанова суду апеляційної інстанції.

Тема 25. Касаційне провадження.

Поняття та сутність касаційного провадження. Суди касаційної інстанції. Право касаційного оскарження. Строк на касаційне оскарження. Форма й зміст касаційної скарги, порядок її подання. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції.

Тема 26. Провадження у зв'язку з нововиявленими або виключними обставинами.

Сутність та значення провадження у зв'язку з нововиявленими або виключними обставинами. Підстави перегляду судових рішень у зв'язку з нововиявленими або виключними обставинами. Розгляд заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

РОЗДІЛ 4. ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ. МІЖНАРОДНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС. ПОЗАСУДОВІ ЦИВІЛЬНІ ПРОВАДЖЕННЯ.

Тема 27. Виконавче провадження у структурі цивільного процесу.

Виконання судових рішень як частина цивільного процесу. Учасники виконавчого провадження. Роль суду у виконавчому провадженні.

Загальні правила виконавчого провадження. Підстави виконання судових рішень та актів інших органів виконавчі документи. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання. Порядок та умови здійснення виконавчого провадження.

Окремі виконавчі дії. Звернення стягнення на майно боржника. Звернення стягнення на будинки. Звернення стягнення на майно і грошові суми боржника, що знаходяться в інших осіб або належать боржникові від інших осіб. Звернення

стягнення на заробітну плату (заробіток), пенсію та стипендію боржника. Звернення стягнення на майно боржника - юридичної особи. Розподіл стягнутих сум між стягувачами. Виконання рішень про передачу певних предметів і здійснення певних дій.

Тема 28. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб). Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Негайне виконання судових рішень. Звернення судових рішень до виконання. Відстрочення та розстрочення виконання. Зміна чи встановлення способу та порядку виконання. Зупинення виконання судового рішення. Поворот виконання рішення, постанови. Судовий контроль за виконанням судових рішень

Тема 29. Визнання та виконання рішень іноземних судів.

Поняття й умови визнання та виконання рішень іноземних судів. Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

Тема 30. Відновлення втраченого судового провадження.

Право на звернення до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження.

Тема 31. Судові доручення про надання правничої допомоги.

Звернення суду України із судовим дорученням про надання правничої допомоги до іноземного суду. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.

Тема 32. Загальні положення міжнародного цивільного процесу.

Поняття міжнародного цивільного процесу. Джерела міжнародного цивільного процесу.

Правове становище іноземних осіб у міжнародному цивільному процесі. Іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи як учасники міжнародного цивільного процесу. Процесуальні права та обов'язки іноземних осіб, їх процесуальна право-та дієздатність. Особливості процесуального становища держави, міжнародних організацій та інших суб'єктів (судові імунітети).

Особливості провадження цивільних справ з іноземним елементом. Підсудність цивільних справ за участю іноземних осіб. Визначення матеріального закону, що підлягає застосуванню. Судові доручення. Питання легалізації та перекладу документів.

Тема 33. Конвенційний механізм захисту прав людини Європейським судом з прав людини.

Статус Європейського суду з прав людини. Порядок звернення до Європейського суду з прав людини. Процедура прийняття скарги Європейським судом з прав людини та її розгляд. Рішення Європейського суду з прав людини та їх виконання в національних правопорядках.

Тема 34. Третейське судочинство.

Третейський суд. Значення третейського розгляду спорів. Порядок розгляду справ третейським судом. Рішення третейського суду. Проведення у справах про оскарження рішень третейських судів. Проведення у справах про видачу виконавчих листів на примусове виконання рішень третейських судів.

Тема 35. Міжнародний комерційний арбітраж.

Поняття і види міжнародного комерційного арбітражу. Міжнародно-договірна уніфікація комерційного арбітражу. Міжнародні регламенти, Типовий закон про міжнародний комерційний арбітраж ЮНСІТРАЛ. Арбітражна угода та компетенція міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражні рішення. Виконання рішень.

Тема 36. Цивільне судочинство та медіація.

Сутність медіації (посередництва). Принципи медіаційної процедури. Присудова та досудова (зовнішня) медіація. Практика застосування медіації. Регуляторні аспекти впровадження процедур медіації.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі				
л		с	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Уведення в цивільний процес. Учасники судового процесу. Цивільна юрисдикція.												
Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права		2		н/п		2				н/п		4
Тема 2. Принципи цивільного судочинства		2		н/п		2		2		н/п		4
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини: поняття та елементи. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Відводи		2	2	н/п		2		2		н/п		4
Тема 4. Учасники справи		4	2	н/п		4			2	н/п		6
Тема 5. Представники		2		н/п		2				н/п		4
Тема 6. Інші учасники судового процесу		2	2	н/п		2				н/п		4
Тема 7. Цивільна юрисдикція		2	2	н/п		4		2		н/п		6
Контрольна робота		0	2			0						0
Разом за змістовим модулем 1.		16	12			18		6	2			32
Змістовий модуль 2. Умови процесуальної діяльності. Доказування та докази. Позовне провадження.												
Тема 8. Докази та доказування у цивільному судочинстві		4	2	н/п		4		2		н/п		6
Тема 9. Процесуальні строки.		2	2	н/п		2				н/п		4
Тема 10. Судові виклики та повідомлення				н/п		0				н/п		4
Тема 11. Судові витрати		2	2	н/п		4				н/п		4

Тема 12. Заходи процесуального примусу		2		н/п		0				н/п		4
Тема 13. Позов		2	2	н/п		4		2		н/п		6
Тема 14. Відкриття провадження у справі.		2	2	н/п		2				н/п		6
Тема 15. Підготовче провадження.		2	2	н/п		2				н/п		6
Тема 16. Розгляд справи по суті		2	2	н/п		2				н/п		6
Тема 17. Судові рішення		2	2	н/п		4				н/п		6
Тема 18. Спрощене позовне провадження. Заочний розгляд цивільних справ		2		н/п		2			н/п		6	
Тема 19. Доступність правосуддя і право на справедливий судовий розгляд.		0	0	н/п		4			н/п		10	
Тема 20. Зловживання процесуальними правами.		0	0	н/п		4			н/п		8	
Контрольна робота		0	2			0						0
Разом за змістовим модулем 2.		22	18			34		4	0			76
Всього за V семестр	120	38	30			52		10	2			108
Модуль 2.												
Змістовий модуль 3. Спрощені провадження цивільного судочинства. Окреме провадження. Перегляд судових рішень.												
Тема 21. Наказне провадження		2	2	н/п		2		2		н/п		4
Тема 22. Окреме провадження		6	4	н/п		2				н/п		6
Тема 23. Моделі оскарження та перегляду судових рішень		0	0	н/п		4			н/п		4	
Тема 24. Апеляційне провадження.		4	2	н/п		0		2	2	н/п		4
Тема 25. Касаційне провадження.		2	2	н/п		0				н/п		4
Тема 26. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами		6	2	н/п		0			2	н/п		4
Контрольна робота		0	2			0						0
Разом за змістовим модулем 3.		20	14			8		6	2			26
Змістовий модуль 4. Виконавче провадження. Відновлення втраченого судового провадження. Міжнародний цивільний процес. Позасудові цивільні провадження.												
Тема 27. Виконавче провадження у структурі цивільного процесу.		0	0	н/п		2				н/п		6
Тема 28. Процесуальні питання, пов'язані з		6	4	н/п		2				н/п		4

виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб). Судовий контроль за виконанням судових рішень.								2				
Тема 29. Визнання та виконання рішень іноземних судів.		2	2	н/п		0				н/п		4
Тема 30. Відновлення втраченого судового провадження.		2		н/п		0		2		н/п		4
Тема 31. Судові доручення про надання правничої допомоги.		2	2	н/п		0				н/п		4
Тема 32. Загальні положення міжнародного цивільного процесу.		2	0	н/п		2				н/п		6
Тема 33. Конвенційний механізм захисту прав людини Європейським судом з прав людини.		2	0	н/п		4				н/п		6
Тема 34. Третейське судочинство.		2	0	н/п		2				н/п		6
Тема 35. Міжнародний комерційний арбітраж.		2	0	н/п		2				н/п		6
Тема 36. Цивільне судочинство та медіація.		2	0	н/п		2				н/п		6
Контрольна робота		0	2			0				н/п		0
Разом за змістовим модулем 4.		22	10			14						52
Усього по модулю 2		42	24			22		10	2			78
Усього годин	240	80	54			76		20	4			186
ІНДЗ (курсова робота – за вибором – 6-й семестр)	30							30				
Підсумковий контроль (екзамен)	30							30				

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Розв'язування практичних завдань.
2. Складання процесуальних документів.
3. Написання наукових доповідей.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій з «Цивільного процесу» (2008).
2. Навчально-методичний комплекс забезпечення навчальної дисципліни «Цивільний процес».
3. Цивільний процес у таблицях та схемах.
4. Збірник практичних завдань з «Цивільного процесу»,
5. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Цивільний процес» (відповідно до вимог ECTS).
6. Методичні вказівки щодо виконання курсових робіт з «Цивільного процесу» (2018р.).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Нормативно-правові акти України

1. Конституція України від 28 червня 1996 р // ВВР України. - 2016. - № 28. - Ст. 532 в редакції від 02.06.2016 р. № 1401-VIII.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-I // ВВР України. - 2017. - № 48. - Ст. 436 в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017р.

Підручники

1. Цивільний процес України: Підручник; [за заг. ред. д.ю.н.,доц. М.М. Ясинка]. –К.: Алерта, 2014. – 744 с.
2. Васильєв С.В. Порівняльний цивільний процес. Підручник. – К.: Алерта, 2015. – 352 с.
3. Васильєв С.В. Цивільний процес: Підручник. – Х.: Одиссей, 2012. – 496 с.
4. Курс цивільного процесу: підручник / В.В. Комаров, В.А.Бігун, В.В. Баранкова та ін.; за ред. В.В. Комарова. – Х.: Право, 2011. – 1352 с.
5. Цивільний процес України: Підручник / За ред. Є.О.Харитоновна, О.І.Харитонової, Н.Ю. Голубевої. – К.: Істина, 2011. – 536 с.
6. Цивільний процес України: академічний курс: [підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.]; [за ред. С.Я. Фурси].- К.:Видавець Фурса С.Я. :КНТ,2009.–848 с.
7. Цивільний процес України: Кредитно-модульний навчальний посібник-практикум: За заг. ред. д.ю.н., проф. С.Я. Фурси. - К.: Видавець Фурса С.Я. : КНТ,2009. – 456 с.

Коментарі ЦПК України

1. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. [текст] / За заг. ред. Короеда С.О. – Київ.: Видавничий дім «Професіонал», 2018. – 496 с.
2. Зейкан Я.П. Цивільний процесуальний кодекс України. Станом на 15.06.2011: Наук – практ. Коментар. - К.: КНТ, 2011р.- 680 с.
3. Теліпко В.Е. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. Станом на 01.11.2011р. / За ред. Притики Ю.Д. – К.:Центр учбової літератури, 2011. – 696 с.
4. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / С.С. Бичкова, Ю.В. Білоусов, В.І. Бірюков та ін.; За заг. ред. С.С. Бичкової. – К.:Атіка, 2008.-840с.

Додаткова

Нормативно-правові акти України

Закони України

1. «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 р. № 5076-VI.
2. «Про судовий збір» від 8 липня 2011р. № 3674-VI.
3. «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016р. № 1402-VIII.
4. «Про міжнародне приватне право» 23 червня 2005 року № 2709-IV
5. «Про третейські суди» від 11 травня 2004 р. № 1701-IV // ВВР України. - 2004. - № 35. - Ст. 412.
6. «Про міжнародний комерційний арбітраж» 24 лютого 1994 року № 4002-XII.
7. «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII
8. «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 р. № 3425-XII // ВВР України. - 1993. - № 39. - Ст. 383.
9. «Про виконавче провадження» від 2 червня 2016 року № 1404-VIII.
10. «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів, посадових осіб» 2 червня 2016 року № 1403-VIII.
11. «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року № 3477-IV.
12. «Про доступ до судових рішень» від 22 грудня 2005 р. № 3262-IV // ВВР України. – 2006.- № 15.- Ст.128.

Навчальні посібники, монографії

1. Цивільний процес: навч. посіб. / [К.В. Гусаров, М.В. Жушман, С.О. Кравцов та ін.]. – Харків: Право, 2018. – 362 с.

2. Практикум з цивільного процесу України: Навчальний посібник для студентів юрид. спеціальностей вищих навчальних закладів / За заг. ред. Н.В. Василюк, Ю.Д. Притики. – Київ.: ВД «Дакор», 2018. – 332 с.
3. Масюк В.В. Цивільний процес у схемах і таблицях: навч. посіб. / В.В. Масюк, М.Ю. Акулова. – 2-ге вид., допов. – Х.: Право, 2015. – 192 с.
4. Васильєв С.В. Цивільний процес України [текст]: навчальний посібник / С.В. Васильєв. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 344 с.
5. Ізарова І.О., Ханик-Посполітак Р.Ю. Цивільний процес України: Навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищих навчальних закладів / І.О. Ізарова, Р.Ю. Ханик-Посполітак. – Київ: ВД «Дакор», 2018 р. – 276 с.
6. Експрес-підготовка до магістерського ЗНО з правознавства: навч. посіб. / уклад: М.В. Пономаренко, Л.О. Чернов. – Харків: Право, 2018. – 410 с.
- 7.
8. Цивільне процесуальне право України: навч. посіб./ Штефан О.О.– К.:Юрінком Інтер, 2009. – 360 с.
9. Бичкова С.С., Бобрик В.І., Ізарова І.О. та ін. Цивільне процесуальне право України: Навчальний посібник / За заг. ред. С.С. Бичкової .- 2-е вид., доповн. і переробл. - К.: Атіка, 2007.- 404 с.
10. Цивільний процес України: Підручник / За ред. Ю.С. Червоного. – К.: Істина, 2007. – 392 с.
11. Цивільний процес: Навч. посібник./ А.В.Андрюшко, Ю.В.Білоусова, Р.О. Стефанчук, О.І. Угриновська та ін. – За ред. Ю.В. Білоусова. – К.: Прецедент, 2006.-293с.
12. Чернооченко С.І. Цивільний процес: Вид 2-ге, перероб. та доп.: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 472 с.
13. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України: Академічний курс: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2005. – 624 с.
- 14.Позовне провадження: моногр. / В.В. Комаров, Д.Д. Луспеник, П.І. Радченко та ін.; за ред. В.В. Комарова. – Х.: Право, 2011. – 552 с.
- 15.Комаров В.В. Окреме провадження: монографія / В.В. Комаров, Г.О. Світлична, І.В. Удальцова; за ред. В.В. Комарова. – Х.: Право, 2011. – 312 с.
- 16.Бичкова С.С. Цивільний процесуальний статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження. Монографія. – К.: Атіка, 2011. – 420 с.
- 17.Міжнародний цивільний процес України: Навчальний посібник. Практикум: За ред. д.ю.н.,проф. С.Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2010. – 328 с.

Коментарі ЦПК України.

- 18.Червоний Ю.С. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. К.: Юрінком Інтер.- 2008р. - 640 с.
- 19.Тертишніков В.І. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. – Харків: Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2007.- 576 с.
- 20.Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 т. / За заг. ред. Фурси С.Я. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2006.-Т.2. – 800 с.
- 21.Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 т. / За заг. ред. Фурси С.Я. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2006.-Т.1. – 912 с.
- 22.Кравчук В.М., Угриновська О.І. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. – К.: Істина, 2006. – 944 с.

Постанови Пленуму Верховного Суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ з процесуальних питань у цивільних справах.

1. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 28.03.72 із змінами, внесеними згідно з Постановами Пленуму Верховного Суду України № 13 від 29.11.74, № 4 від 24.04.81, № 3 від 30.03.84, № 13 від 25.12.92, № 15 від 25.05.98. «Про судову практику в справах про визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним».

2. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 31.03.95 із змінами, внесеними згідно з Постановою Пленуму Верховного Суду України № 15 від 25.05.98. «Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення».
3. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 12 червня 2009 «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду».
4. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 12 червня 2009 «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції».
5. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 14 від 18 грудня 2009 «Про судові рішення у цивільній справі».
6. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 13 від 23 грудня 2011 року «Про практику розгляду судами заяв у порядку наказного провадження».
7. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 12 від 24 жовтня 2008 року «Про судову практику розгляду цивільних справ в апеляційному порядку».
8. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 10 від 14 червня 2012 року «Про судову практику розгляду цивільних справ у касаційному порядку».
9. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 11 від 30 вересня 2011 року «Про судову практику застосування статей 353-360 Цивільного процесуального кодексу України».
10. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 4 від 30 березня 2012 року «Про застосування цивільного процесуального законодавства при перегляді судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами».

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Інтернет-ресурси з правової тематики

Адреса веб-сайту	Назва веб-ресурсу
1	2
www.president.gov.ua	Президент України
www.rada.gov.ua	Верховна Рада України
www.kmu.gov.ua	Кабінет Міністрів України
www.ccu.gov.ua	Конституційний Суд України
www.scourt.gov.ua	Верховний Суд України
www.sc.gov.ua/	Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
www.arbitr.gov.ua	Вищий Господарський Суд України
www.ombudsman.kiev.ua	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
www.rainbow.gov.ua	Рада національної безпеки та оборони України
www.minjust.gov.ua	Міністерство юстиції України
www.vru.gov.ua	Вища рада юстиції України
www.gp.gov.ua	Генеральна прокуратура України
www.cvk.gov.ua	Центральна виборча комісія України
www.uba.kiev.ua	Асоціація правників України
www.pravosud.org.ua	Українське правосуддя
www.nplu.kiev.ua	Національна парламентська бібліотека України
www.uamedia.visti.net/golos	Газета «Голос України»
www.uamedia.visti.net/uk	Газета «Урядовий кур'єр»

www.pravo.biz.ua	Електронна бібліотека з правознавства
www.pravo.org.ua	Центр політико-правових реформ
www.chitalka.info	Електронні підручники он-лайн/ Право
www.uapravo.org	Правовий журнал
www.nau.kiev.ua	Нормативні акти України - законодавство для практиків
www.cmlaw.com.ua	Юридична компанія «Чечель, Маллаєв та Партнери»
www.pravoved.com.ua	Спеціалізований ресурс для правників
www.lawyer.org.ua	Корпорація «Юриспруденція он-лайн»
www.legality.kiev.ua	Інститут проблем законодавства
www.khpg.org	Харківська правозахисна група
www.vybor.8m.com	Судові проблеми (інформація про судову систему, як поводитися в суді, як написати скаргу до Європейського Суду з прав людини)
www.pension.kiev.ua	Пенсійне забезпечення в Україні
legalpro.hypermart.net/	Правовий захист (Рішення Конституційного Суду України)
www.uapravo.org	UAravo (Сайт корисної правової інформації: є методичні матеріали, закони, юридичні консультації тощо)
www.whoiswho.com.ua	«Хто є хто в Україні?» (Сайт пропонує необхідну контактну інформацію про органи державної влади. Надається довідкова інформація з номерами телефонів, адресами, біографіями чиновників тощо)
www.helsinki.org.ua	Українська Гельсінкська спілка з прав людини
www.u21.org.ua	Юрист XXI століття
www.accent.kiev.ua	Політична та економічна інформація про Україну
www.sudova-practika.kiev.ua	Словні рішення
www.coe.kiev.ua	Рішення Європейського суду
www.legal.com.ua	Інформаційно-пошукова система по законодавству